

KONVENTA E STAMBOLLIT BAZOHET NË KATËR SHTYLLA:

Konventa e Këshillit të Evropës për
Parandalimin dhe Luftimin e Dhunës
ndaj Grave dhe Dhunës në Familje

PARANDALIMI

MBROJTJA

NDJEKJA PENALE

**POLITIKAT E
BASHKËRENDUARA**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

PARANDALIMI

Nëse një vend e ka ratifikuar Konventën e Stambollit, duhet t'i ndërmarrë masat e mëposhtme:

Inkurajimi i mediave dhe sektorit privat

Në vendosjen e standardeve që rrisin rolet respektuese gjinore dhe sfidojnë qëndrimet që justifikojnë dhunën ndaj grave

Fushata ndërgjegjësimi

Ngritja e vetëdijes për format e ndryshme të dhunës, natyrën e tyre shkatërruese dhe ndikimin që ato kanë tek gratë dhe fëmijët

Edukimi në jo-dhunë dhe barazi midis grave dhe burrave

Përfshinë materiale mësimore mbi barazinë gjinore, dhunën me bazë gjinore, zgjidhjen jo të dhunshme të konflikteve dhe të drejtën për integritet personal në kurrikulat zyrtare në të gjitha nivelet e arsimit

Sfidimi i stereotipeve gjinore

Promovon ndryshime në format sociale dhe kulturore të sjelljes së grave dhe burrave

Promovimi i fuqizimit të grave

Prezantimi i programeve dhe aktiviteteve për fuqizimin e grave dhe adresimi i nevojave specifike të njerëzve në situata të cenueshme nga pikëpamja e të drejtave të njeriut

Programet për kryerësit e veprave të dhunës

Krijimi i programeve për t'i mësuar kryerësit e veprave të dhunës në familje për të adoptuar sjellje jo të dhunshme dhe autorët e veprave penale seksuale për t'i shmangur përsëritjet e veprave penale seksuale

Roli i burrave dhe djemve

Inkurajimi i angazhimit dhe kontributit aktiv nga burrat dhe djemtë në parandalimin e dhunës

Trajnimi i profesionistëve

Trajnimi i profesionistëve që punojnë me viktime ose kryerësit e veprës së dhunës për të njohur dhe reaguuar ndaj dhunës dhe të bëjnë rekomandime të përshtatshme

MBROJTJA

Siguria dhe nevojat e viktimave dhe dëshmitarëve duhet të jenë në zemër të të gjitha masave mbrojtëse të miratuara nga një vend.

Këto të drejta përfshijnë:

Informacionin mbi të drejtat e tyre

Viktimat duhet të informohen për të drejtat e tyre dhe të dinë se ku dhe si të marrin ndihmë në gjuhën që ata kuptojnë

Shërbimet mbështetëse

Viktimat duhet të kenë qasje në shërbimet e specializuara për mbështetje të grave, të cilat shpesh janë gra-për-gra dhe janë të dedikuara për lloje specifike të dhunës. Viktimat gjithashtu duhet të kenë qasje në shërbime të përgjithshme si p.sh. këshilla /ndihmë juridike, këshilla psikologjike, ndihmë financiare, strehim, arsimim, kujdes shëndetësor, shërbime sociale dhe ndihmë për gjetjen e punës

Mekanizmat rajonalë dhe ndërkombëtarë të ankesave

Viktimat duhet të informohen dhe të kenë qasje në mekanizmat përkatës rajonalë dhe ndërkombëtarë të ankesave

Strehimoret

Viktimat duhet të kenë qasje në një strehimore lokale, lehtësisht të qasshme për gratë dhe fëmijët

Qendrat e krizave të dhunimit ose të dhunës seksuale

Viktimat duhet të kenë qasje në një qendër të afërt lehtësisht të qasshme duke siguruar këshillim të menjëhershëm mjekësor, kujdes për traumat dhe shërbime mjeko-ligjore

Raportimi i dhunës tek autoritetet

Të gjithë duhet të inkurajohen që të raportojnë aktet e dhunës tek autoritetet përkatëse për të parandaluar incidente të mëtejshme, dhe rregullat e konfidencialitetit nuk duhet t'i parandalojnë profesionistët të bëjnë një gjë të tillë, kur kjo arsyetohet

Urdhër ndalimet emergjente

Këto do t'i japin policisë autoritetin për të larguar kryerësin e veprës së dhunës në familje nga shtëpia e tyre për një periudhë të caktuar kohore dhe t'i urdhërojnë ata të qëndrojnë larg viktimës

Urdhër mbrojtjet ose kufizimet

Ato duhet të jenë lehtësisht të arritshme për mbrojtje të menjëhershme ndaj viktimës pa ndonjë kosto

Të drejtat e kujdestarisë dhe vizitave të sigurta për fëmijët

Nëse ekziston një histori dhune, vendimet për kujdestarinë dhe vizitën duhet t'u japin përparësi të drejtave dhe sigurisë së fëmijës dhe viktimës

Linjat ndihmëse telefonike falas 24/7

Viktimat duhet të kenë qasje në një linjë ndihmëse telefonike konfidenciale falas në të gjithë vendin 24/7 duke u ofruar atyre këshilla

Të drejtat dhe nevojat e dëshmitarëve fëmijë

Interesi më i mirë i fëmijëve dëshmitarë të dhunës duhet të merret në konsideratë dhe të sigurohet këshillimi psikosocial i duhur adekuat për moshën e fëmijës

NDJEKJA PENALE

Nëse një vend e ka ratifikuar Konventën e Stambollit, duhet të sigurojë:

Zbatimin e ligjit dhe procedurat gjyqësore

Sanksione bindëse për kruerësit e veprës së dhunës

Të sigurohet që veprat penale dhe shkeljet e urdhrave të mbrojtjes do të jenë shkak i sanksioneve penale proporcionale ose ligjore, përfshirë burgosjen, ekstradimin, monitorimin dhe mbikëqyrjen, dhe tërheqjen e të drejtave prindërore

Ndjekje penale efektive publike

Hetimi ose ndjekja penale e veprave të dhunshme ndaj grave do të marrë parasysh që gratë preken në mënyrë disproporcionale nga dhuna; nuk do të varet nga një raport ose ankesë nga viktima dhe madje mund të vazhdojë nëse viktima tërheq deklaratën ose ankesën e vet

Marrje parasysh të rrethanave rënduese

Të sigurohet që rrethanat rënduese të merren parasysh, përfshirë viktimën që është në lidhje intime ose të ngushtë, krimet ndaj një personi të cënueshëm ose në prani të një fëmije, në përplasje me njerëzit e tjerë, nivelet ekstreme të dhunës ose dëmtimit psikologjik, kërcënimin me armë, etj. ose dënimet e mëparshme për krime të një natyre të ngjashme

Legjislacion që e penalizon dhunën ndaj grave

Krijimi i ligjeve që penalizojnë dhunën fizike, psikologjike dhe seksuale, ngacmimin seksual, përndjekjen, gjymtimin e organeve gjentiale të grave, martesën e detyruar, abortin e detyruar dhe sterilizimin e detyruar. Shtetet palë do të sigurojnë që kultura, tradita ose i ashtuquajtur 'nderi' nuk konsiderohen justifikim për dhunën

Hetim efektiv policor

Agjencitë e zbatimit të ligjit do të duhet t'i përgjigjen menjëherë thirrjes për ndihmë, t'i menaxhojnë situatat e rrezikshme siç duhet, dhe t'i hetojnë të gjitha pretendimet e dhunës ndaj grave

Të drejtat e viktimave

Mbrojtje të viktimave dhe dëshmitarëve fëmijë

- Fëmijëve do t'u sigurohen masa mbrojtëse të përshtatshme dhe të veçanta
- Fëmijët viktimë të dhunës seksuale, martesave të detyruara, gjyktimit të organeve gjenitale femërore dhe abortit ose sterilizimit të detyruar, do të jenë në gjendje të iniciojnë veprim juridik për një kohë të mjaftueshme pasi ta kenë arritur moshën madhore

Vlerësime të bashkërenduara të rrezikut

Do të kryhen në bashkëpunim me agjencitë dhe institucionet përkatëse, duke marrë parasysh veprat e përsëritura dhe qasjen në armë zjarri, si dhe çdo informacion të ri që hetimi mund të nxjerrë në dritë

Nuk ka fajësim të viktimave

Hetimet dhe proceset gjyqësore do t'i respektojnë viktimat në të gjitha fazat dhe nuk do të shfaqin qëndrime, sjellje dhe praktika që fajësojnë viktimat dhe u shkaktojnë atyre shqetësime shtesë

Të drejta të viktimave për privatësi

- Sigurohuni që privatësia dhe imazhi i viktimës të mbrohet, dhe se kontakti ndërmjet viktimës dhe kryerësve të dyshuar të krimit të shmanget aty ku është e mundur
- Viktimave do t'u mundësohet të dorëzojnë prova dhe t'i paraqesin nevojat dhe shqetësimet e tyre direkt ose përmes një ndërmjetësi
- Viktimave do t'u mundësohet të dëshmojnë në sallën e gjyqit përmes teknologjive të komunikimit, ose të paktën jo në prani të autorit të dyshuar të krimit
- Historia seksuale e viktimës do të lejohet vetëm në procedurat civile ose penale, kur është e rëndësishme dhe e nevojshme

Të drejta të viktimave për informacion dhe mbështetje

- Të informohen për progresin dhe rezultatin e rastit të tyre
- Qasje në informacionin mbi të drejtat e viktimës dhe shërbimet e përshtatshme mbështetëse për t'i ndihmuar ata t'i përfaqësojnë ato të drejta dhe interesa
- Mbështetje dhe ndihmë nga organizatat qeveritare dhe joqeveritare dhe këshilltarët e dhunës në familje gjatë hetimit dhe procedurave gjyqësore
- E drejta për asistencë juridike dhe ndihmë juridike falas
- Sigurimi i interpretëve/përkthyesëve të pavarur dhe kompetent nëse është e nevojshme
- Mbështetje ligjore për të kërkuar kompensim nga kryerësit e veprës së dhunës dhe mbështetje për t'i paditur autoritetet shtetërore nëse ata kanë dështuar në detyrat e tyre parandaluese dhe mbrojtëse

Mbrojtje të viktimave gjatë hetimit dhe procedurave gjyqësore

- Viktimat e dhunës dhe familjet e tyre do të mbrohen në të gjitha fazat e hetimit dhe procedurave gjyqësore nga presioni, frikësimi, hakmarrja dhe viktimizimi i përsëritur
- Opsionet alternative për t'i zgjidhur mosmarrëveshjet siç është ndërmjetësimi midis viktimës dhe kryerësit të veprës nuk do të jenë të detyrueshme
- Viktimat do të informohen për çdo arratisje ose lirim të autorit të krimit

POLITIKAT E BASHKËRENDUARA

Nëse një vend e ka ratifikuar Konventën e Stambollit, duhet t'i ndër marrë veprimet e mëposhtme:

Bashkëpunimi ndër-agjenci

Sigurimi që ekzistojnë mekanizmat e duhur që ofrojnë një bashkëpunim efektiv midis gjyqësorit, prokurorëve publik, agjencive të zbatimit të ligjit, autoriteteve lokale dhe rajonale dhe OJQ-ve

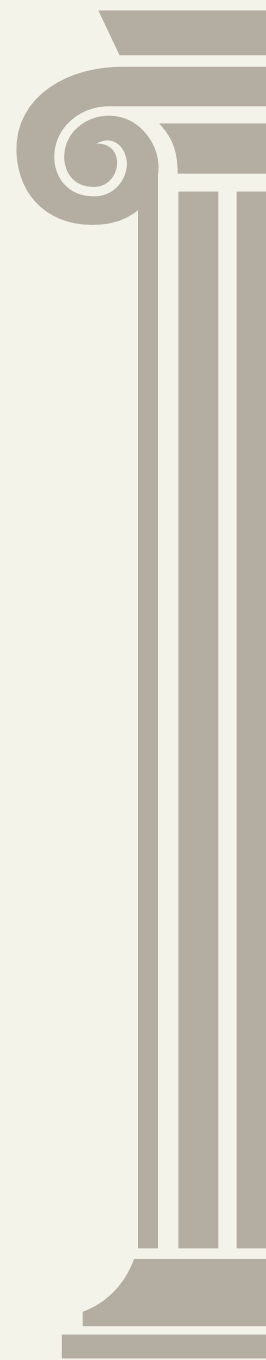
Mbështetja dhe puna me shoqërinë civile dhe OJQ-të

Ato duhet të përfshihen së bashku me organet shtetërore si partnerë me rëndësi në zbatimin e Konventës së Stambollit

Bashkërendimi i veprimit dhe monitorimi i zbatimit

Krijimi ose caktimi i një organi shtetëror për ta mbikëqyrur bashkërendimin, zbatimin, monitorimin dhe vlerësimin e Konventës së Stambollit

Politika të bazuara në të drejtat e njeriut

Vendosja e ligjeve të përqendruara në viktime për t'i parandaluar dhe luftuar të gjitha format e dhunës ndaj grave

Reagimi gjithëshoqëror

Konventa e Stambollit dërgon një mesazh të qartë për shoqërinë në tërësi. Të gjithë duhet ta kuptojnë se dhuna ndaj grave dhe dhuna në familje nuk do të tolerohet

Financimi i politikave dhe shërbimeve

Financimi adekuat i gjithë partnerëve të përfshirë në zbatimin e Konventës së Stambollit, përfshirë organizatat joqeveritare

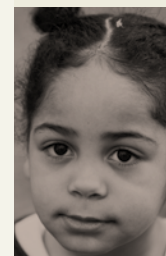
Legjislacioni gjithëpërfshirës dhe politika me ndjeshmëri gjinore

Krijimi i ligjeve dhe masave mbështetëse për t'i parandaluar të gjitha llojet e dhunës të përfshira në këtë konventë

Hulumtimi dhe mbledhja e të dhënave

Grumbullimi dhe organizimi i të dhënave dhe kryerja e hulumtimeve për paraqitjen e të gjitha formave të dhunës ndaj grave dhe efektivitetin e masave të tyre, të cilat do të ndahen me publikun, dhe agjencitë e ngjashme në vendet e tjera, për krahasim dhe për ta inkurajuar bashkëpunimin

www.coe.int/conventionviolence

SQI

www.coe.int

Këshilli i Evropës është organizata udhëheqëse e kontinentit për të drejtat e njeriut. Përbëhet nga 46 shtete anëtare, duke i përfshirë të gjithë anëtarët e Bashkimit Evropian. Të gjitha shtetet anëtare të Këshillit të Evropës kanë nënshkruar Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut, një traktat i projektuar për të mbrojtur të drejtat e njeriut, demokracinë dhe sundimin e ligjit. Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut mbikëqyr zbatimin e Konventës në shtetet anëtare.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE